

Við breytum til að bæta

2008

MENNTASKÓLINN
VIÐ SUND

Menntaskólinn við
Sund
Gnoðarvogi 43, 104
Reykjavík

ÁRSSKÝRSLA MENNTASKÓLANS VIÐ SUND

Skýrsla til Menntamálaráðuneytis um áherslur í skólastarfinu árið 2008 og helstu
breytingar

INNGANGUR

Upphafið

Skólinn hóf starfsemi haustið 1969. Fyrsta árið var skólinn undir stjórn MR en fékk sinn eigin rektor árið eftir. Skólinn hét Menntaskólinn við Tjörnina fram til ársins 1977. Árið 1977 þegar skólinn var að fullu fluttur í núverandi húsnæði var skipt um nafn á skólanum og síðan þá hefur skólinn heitið Menntaskólinn við Sund.

Hér er gerð grein fyrir nokkrum meginþáttum í starfi skólans árið 2008. Einkum er horft til helstu breytinga í skólastarfinu og rekstri ásamt útfærslu á stefnu skólans í helstu málaflokkum. Í skýrslunni er gerð grein fyrir vinnu í skólanum að innleiðingu nýrrar námsskrár sem byggir á lögum nr. 92/2008 og smíði nýs kerfis sem ætlað er að koma í stað núverandi bekkjarkerfis sem skólinn hefur starfað eftir í 40 ár. Þá er gerð grein fyrir samvinnu skólans við Menntaskóllan á Akureyri að námsskrármálum.

Húsnæðismál skólans eru einnig reifuð í skýrslunni og kynnt er áætlun um uppbyggingu skólans á núverandi lóð.

NEMENDUR OG STARFSFÓLK

Fertugur unglingsur í ofþróengum fótum

Fjörlutu ára saga skólans er full af sögum um vonir og væntingar starfsfólks að loksins fái skólinn húsnæði sem sniðið er að vexti hans og starfsemi. Sögur um vonbrigði í þeim málum eru jafn margar og ná yfir jafn langt tímabil.

Það er því skýlaus krafa okkar að staðið verði við áform um byggingaframkvæmdir við skólann!

Í janúar 2008 voru við störf í skólanum 693 nemendur, 354 piltar og 339 stúlkur. Þetta er riflega tuttugu nemendum færra en á svipuðum tíma árið 2007 og munar þar mestu um færri nemendur árið 2008 á félagsfræðabraut. Nemendur skólans skiptust þannig að á málabraut voru 70, á félagsfræðabraut 293 og á náttúrufræðibraut voru 330 nemendur.

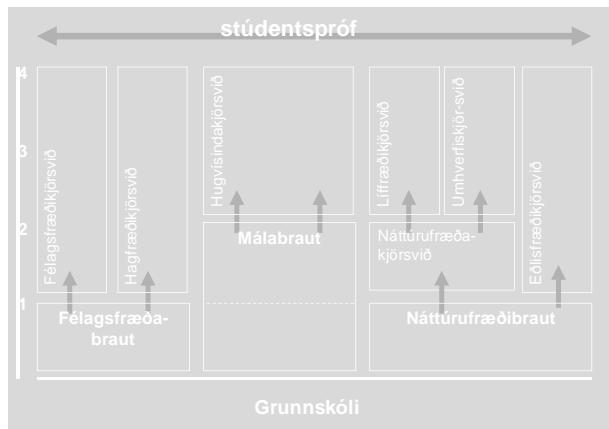
Í byrjun október 2008 voru nemendur við skólann 744, 374 piltar og 370 stúlkur. Þeir skiptust þannig á námsbrautir að á málabraut voru 94, á félagsfræðabraut voru þeir 308 og nemendur á náttúrufræðibraut voru 342.

Athygli vekur að árið 2008 voru á ný margir nemendur sem ekki skiluðu sér til prófs þrátt fyrir mikil aðhald og stuðning við þá sem minna mega sín í náminu. Orsakir þessa aukna fráhvarfs frá námi eru nokkrar og eiga bæði skýringu í inntöku nemenda sem og breyttum félagslegum aðstæðum nemenda. Þá er ljóst að kreppan hafði áhrif í þessa veru á haustönn 2008. Þetta var því annað árið í röð sem skólinn skilaði ekki áætuðum nemendafjölda til prófs. Áhrif þessa eru afar mikil á rekstur skólans þar sem endurgreiðsla til ríkissjóðs vegna þessa árið 2007 og 2008 nemur alls um 35 milljónum króna.

Fjöldi stöðugilda við skólann var nánast sá sami og undanfarin ár. Flestir störfuðu við kennslu og tengd störf en næst stærsti hópurinn var á þjónustusviði (skrifstofustörf, baðvarsла og rekstur húsnæðis). Margir þeirra sem hófu störf við skólann á þeim árum sem hann var til húsa við Tjörnina hafa látið af störfum og nýtt fólk hefur tekið við. Búast má við að þessi þróun haldi áfram við MS næstu árin á meðan kynslóðaskiptin ganga yfir.

NÁMSFRAMBOÐ

Árið 2008 var námsframboð svipað og undanfarin ár. Í boði eru við skólann þrjár námsbrautir; félagsfræðabraut sem síðan skiptist í félagsfræðikjörsvið og hagfræðikjörsvið, málabraut þar sem aðeins eitt kjörsvið (hugvísindakjörsvið) var í boði að þessu sinni og að lokum náttúrufræðibraut sem skiptist í þrjú kjörsvið; eðlisfræðikjörsvið, líffræðikjörsvið og umhverfiskjörsvið. Framboð valgreina breytist á milli ára en nemendur ljúka að lágmarki 12 einingum í frjálsu vali.

MYND 1. BRAUTA- OG KJÖRSVIÐSSKIPTING Í MS 2008.

Allir nemendur á fjórða ári ljúka sjálfstæðu rannsóknarverkefni til 3ja eininga (kjörsviðsverkefnið). Með valgreinum gefst nemendum kostur á að dýpka þekkingu sína á þeim sviðum sem þeir hafa mestan áhuga eða þeir geta kynnt nýjum námsgreinum, bólegum sem verklegum.

ÁHERSLUR SKÓLANS OG SÉRSTAÐA

Uppbygging námsins árið 2008 var með svipuðum hætti og árin þar á undan. Áhersla skólans er á þrjá meginþætti; náttúrufræði, menningu og sögu. Ætlunin er að þegar breytingar á skólanum eru gengnar í gegn verði þessum þemur þáttum gert hátt undir höfði í öllu námi við skólan og þessum markmiðum sem öðrum verði náð með verulegri aukningu á verkefnatengdu námi. Skólinn er bóknámsskóli sem hefur það markmið helst að undirbúa nemendur fyrir frekara akademískt nám á háskólastigi.

NÁTTÚRUFRÆÐI

Í kennslunni er lögð áhersla á náttúrulæsi nemenda. Að nemendur öðlist skilning á þeim ferlum sem eru að verki í náttúrunni þannig að þeir verði færir um að vega og meta álitaefni. Reynt er að ná þessu markmiði um náttúrulæsi með því að tengja námið skólanum og nánasta umhverfi hans eins og er kostur. Mikil áhersla er á verklega þætti í náttúrufræðikennslunni sem og námsferðir. Auk námsferða innanlands hefur skólinn undanfarin þrjú ár verið í samstarfi við skóla í Finnlandi og Svíþjóð um kennslu í sameiginlegum áfanga sem tengist eðlisfræði, stærðfræði og öðrum náttúrufræðigreinum í verki og árið 2008 var ýtt af stað öðru samvinnuverkefni við framhaldsskóla í Svíþjóð þar sem náttúra og saga eru viðfangsefnið.

MENNING

Lögð er áhersla á stöðu þjóðarinnar, tungu hennar og einkenni í alþjóðlegu samhengi. Þetta birtist m.a. í uppbyggingu málabrautar þar sem mikil áhersla er á menningarsögu samhliða tungumálanámi og í framboði valgreina. Árið 2007 voru m.a. eftirfarandi valgreinar í boði sem tengjast þessu; *Fjölmenningsarsamfélagið Ísland, Íslensk tónlist á 20. öld, Mannvistarlandslag og Yndislestur*.

SAGA

Lögð er áhersla á sögu lands og þjóðar í samhengi við atburði og breytingar í öðrum löndum. Uppbygging námsbrauta við skólann ber þess skýr merki að áhersla er á þekkingu og skilning nemenda á sögu lands og þjóðar.

VERKEFNATENGNT NÁM

Skólinn hefur undanfarin á lagt áherslu á að auka við verkefnatengt nám. Hugsunin er sú að nemendur eigi auðveldara með að læra glími þeir við hagnýt verkefni tengd þeirra umhverfi. Í vinnu að framtíðarmálum skólans er lögð mikil áhersla á að auka enn frekar við þennan þátt í náminu. Skólinn tekur sérstakt tillit til þessa við smíði á nýju kerfi sem ætlunin er að leysi af bekkjarkerfið sem verið hefur. Lotubundna bekkjarkerfið sem verið er að smíða er sérstaklega hannað svo auðvelt verði að koma að verkefnatengdu námi auk þess sem hægt verður að auka verulega þverfaglegt samstarf nemenda og kennara.

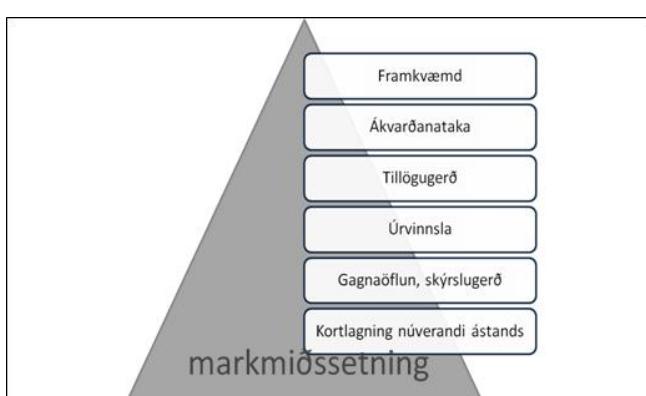
SÉRSTAÐA SKÓLANS

Sérstaða skólans undanfarin ár birtist m.a. í innra skipulagi hans og í þeirri þjónustu sem er veitt. Hér á eftir er upptalning á nokkrum þáttum sem veita skólanum sérstöðu:

▪ Kjörsviðsverkefnið (3 einingar) ▪ Sterkir nemendur geta sleppt prófum ▪ Námslega slakari nemendur fá stuðning ▪ Þrepahlaup er mögulegt	▪ Áhersla á mjög góðar vinnuaðstæður ▪ Fjölbreytt úrvval valgreina ▪ Tengsl við umhverfið birtast viða ▪ Jafnt kynjahlutfall nemenda og starfsfólks

VIÐ BREYTUM TIL AÐ BÆTA

Tekin hefur verið ákvörðun um að breyta því skipulagi sem Menntaskólinn við Sund starfar eftir. Ákveðið hefur verið að smíða nýtt kerfi, lotubundið bekkjarkerfi sem ætlað er að leysa af hólmi núverandi bekkjarkerfi. Með kerfisbreytingunni er ætlunin að halda í kosti bekkjarkerfisins en ná fram meiri sveigjanleika í skólastarfinu og getu til þess að taka betur á móti nemendum þar sem þeir standa við upphaf náms í skólanum og gefa þeim kost á að ljúka náminu á þeim hraða sem þeim hentar best.

MYND 2. ÁETLAÐ VERKFERLI BREYTINGA Í MS.

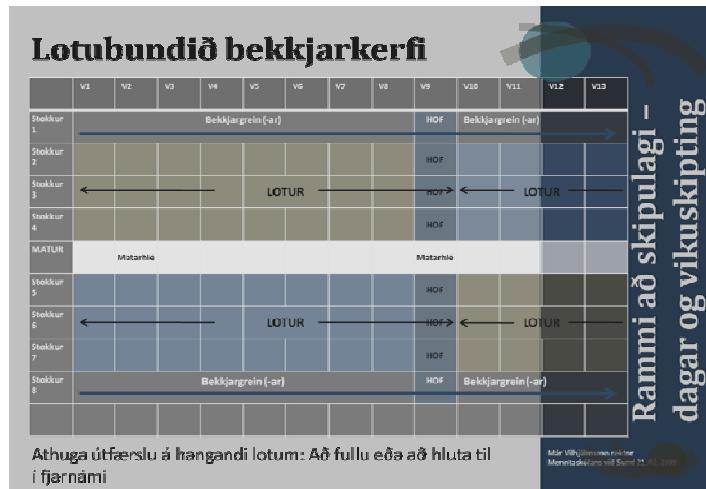
Menntaskólinn við Sund, Gnoðarvogi 43, 104 Reykjavík. Netfang: msund@msund.is. Veffang: www.msund.is. Sími: 580 7300

Skólinn hefur undanfarið unnið samkvæmt áætlun um innleiðingu á nýju kerfi samtímis því að ný námsskrá verður tekin í notkun. Ferli þetta var sett af stað árið 2005 en árið 2008 var orðið ljóst að vilji var til þess að

Menntaskólinn við Sund smíðaði sér nýtt kerfi. Þannig væri best tryggt að markmið skólans næðu fram að ganga. Árið 2008 fékk skólinn 5 milljón króna styrk frá Menntamálaráðuneytinu til þess að vinna að námskrágerð og útfærslu á nýju kerfi. Stefnt er að því að betta nýja kerfi verði tekið í notkun skólaárið 2010-2011.

LOTUBUNDIÐ BEKKJARKERFI

Mynd 2 sýnir ramma að skipulagi nýs kerfis sem er blanda af lotum og bekkjargreinum.

MYND 2 RAMMI AÐ TÖFLU Í LOTUBUNDNU BEKKJARKERFI

Í lotubundnu bekkjarkerfi munu nemendur fá stundatöflu sem tekur til tíma undir verkstjórn kennara og inniheldur einnig aðra tíma í skólanum ætlaða til náms. Í þeim námsgreinum sem verða kenndar í lotu ljúka nemendur áfanganum á 9 vikum. Skólaárinu verður skipt í fjögur lotutímabil. Hverri lotu lýkur með HOF tíma sem er í senn uppgjörstími lotunnar og undirbúningur þeirrar næstu. Í þeim bekkjargreinum sem verða skipulagðar til annar eða árs verður einnig sérstakur HOF tími á níu vikna millibili. Á HOF tíma gefst sérlega góður tími til þess að vera með verkefnatengt nám og þverfaglegt samstarf án þess að það valdi röskun hjá öðrum kennurum hópsins.

MYND 3 SKIPTING VINNUTÍMA NEMENDA Í NÝJU KERFI.

NÝ SKÓLANÁMSKRÁ

Árið 2008 var unnið að undirbúningi nýrrar skólanámskrár. Stýrihópur í MS um framtíðarmál skólans fjallaði um gerð nýrrar skólanámskrár og hverjar áherslur skólans ættu að vera. Ákveðið var að ráða þrjá æðstu faglegu stjórnnendurna til þess að útbúa skapalón að nýrri námskrá. Til verksins fengu þeir starfslýsing, fjármagn og tímaramma.

Skapalóninu er ætlað að vera stýritæki við námskrárgerðina sem áætlað er að fari að mestu fram árið 2009 þegar nýtt kerfi er sem því næst fullsmíðað.

Jafnframt tilnefndi skólinn two kennara í vinnuhóp Menntamálaráðuneytisins að gerð sniðmáts fyrir þrepaskiptingu kjarnagreina. Þessir fulltrúar koma einnig að vinnu stýrihóps MS sem heldur utan um vinnu að framtíðarmálum skólans.

Gert er ráð fyrir að skólinn innleiði nýja námskrá haustið 2010. Einnig er gert ráð fyrir að skólaárið 2009-2010 verði gerð tilraun með lotunám í ensku hjá völdum hópi nemenda. Námið verður byggt upp samkvæmt nýrri námskrá.

SAMSTARF VIÐ MENNTASKÓLANN Á AKUREYRI

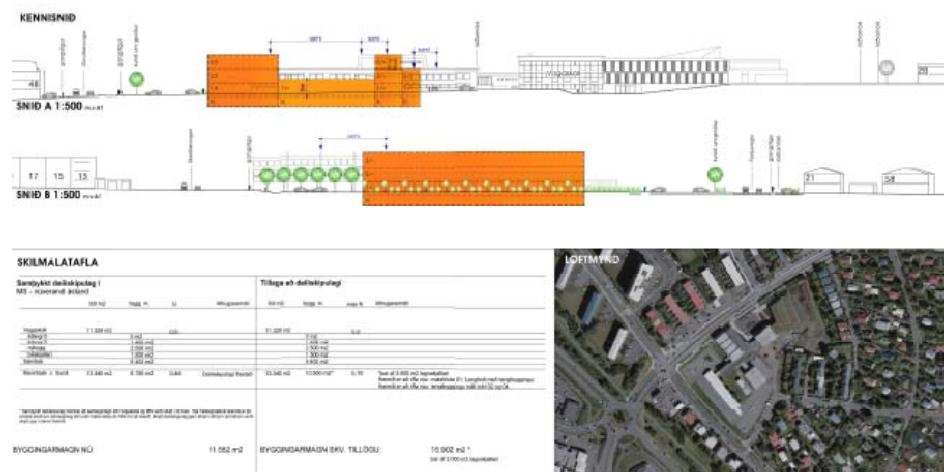
Formlegt samstarf var tekið upp við Menntaskólann á Akureyri um námskrárvinnu í tengslum við innleiðingu laga nr. 92/2008. Þetta samstarf hefur reynst MS afar gagnlegt enda eru skólarnir um margt keimlíkir þó svo að áherslur séu ekki ætíð þær sömu. Innan veggja MA er að finna framúrskarandi fagfólk sem er bæði gagnlegt og gaman að fá að starfa með. Það er trú okkar að þetta samstarf sé báðum skólunum afar gagnlegt og muni stuðla að því að lokum að báðir skólarnir verði betur í stakk búinir til þess að takast á við verkefni nýrra laga þannig að nemandinn og hans nám verði ætíð haft að leiðarljósi.

Báðir skólarnir hafa skipað stýrihóp til að halda utan um breytingaferlið og þessir hópar hafa hist bæði á Akureyri og í Reykjavík til að ræða áherslur skólanna og markmið í nýrri námskrá þeirra. Gert er ráð fyrir áframhaldi á þessari vinnu árið 2009. Árið 2008 var áherslan í þessu samstarfi á umræður um hlutverk og meginmarkmið náms til stúdentsprófs. Þá var einnig rætt um breydd og dýpt í náminu, námsframboð og hvenær sérhæfing á brautum ætti að hefjast.

HÚSNÆÐISMÁL MENNTASKÓLANS VIÐ SUND

Menntaskólinn við Sund verður 40 ára árið 2009. Skólinn hefur alla tíð verið í bráðabirgðahúsnaði. Umræður um nýtt húsnæði fyrir skólann eru eiginlega jafn gamlar skónanum. Ótal sinnum hafa verið gefin loforð um uppbyggingu við skólann en einhværra hluta vegna hefur enn ekkert orðið af efndum.

Menntamálaráðuneytið og Reykjavíkurborg gerðu samkomulag sín á milli árið 2003 um uppbyggingu framhaldsskóla í borginni. Þar var ákveðið að á næstu fimm árum skyldi byggť við fimm framhaldsskóla í Reykjavík. Menntaskólinn við Sund var einn þeirra. Ákvörðunin var um að byggja við skólann á núverandi lóð hans. Þessi skýrsla er rituð fimm árum eftir að þessir tveir aðilar sem bera ábyrgð á því að börnum okkar bjóðist mannsæmandi aðstæður til náms gengu frá samkomulagi um uppbygginguna. Ekki bólar þó enn á nýju húsnæði skólans.

MYND 4 ÞVERSNIÐ NÝBYGGINGA VIÐ MENNTASKÓLANN VIÐ SUND SAMKVÆMT NÝJU DEILISKIPULAGI.

Þrátt fyrir þetta hafa mál þokast í rétta átt. Á haustdögum 2008 var ákveðið að leggja fram breytingu á deiliskipulagi lóðar skólans þar sem gert væri ráð fyrir uppbyggingu á lóðinni í samræmi við þarfagreiningu arkitektastofunnar Glámu-Kím. Breytt deiliskipulag fer síðan í kynningu á vordögum 2009. Verði breytingartillagan samþykkt er hægt að undirbúa framkvæmdir og því gæti styst í það að nýtt húsnæði fyrir nemendur rísi. Það væri vel við hæfi að skóflustunga yrði tekin árið 2009. Árið sem skólinn verður 40 ára.

STEFNA Í HELSTU MÁLAFLOKKUM

Menntaskólinn hefur skýra stefnu. Bæði almenna stefnu og stefnu í helstu málaflokkum sem eru tilteknir hér á eftir. Sett er aðgerðaáætlun í hverjum málaflokki og sérstakur verkefnisstjóri stýrir vinnu á hverju sviði. Störf verkefnisstjóra eru auglýst innan skólans. Aðgerðaáætlanir fyrir skólaárið 2007-2008 voru endurskoðaðar vorið 2007.

- Forvarnarstefna
- Jafnréttisstefna
- Mannréttindastefna
- Sjálfsmatsstefna
- Starfsmannastefna
- Umhverfisstefna
- Vinnuumhverfisstefna

Stefnumótuninni er síðan fylgt eftir með þjónustumælingum og þær eru síðan nýttar sem grundvöllur fyrir breytingum. Eftirtaldar „mælingar“ voru gerðar árið 2008:

NEMENDAKANNANIR

Árið 2008 voru lagðar fyrir nemendur tvær kannanir á innra neti skólans (sem hluti af sjálfsmati skólans) sem fjalla um kennsluna. Unnið er úr niðurstöðunum (fenginn er sérstakur aðili til verksins) og niðurstöður eru síðan sendar hverjum og einum heim. Heildarniðurstöður eru kynntar öllum starfsmönnum og rektor ræðir síðan við hvern og einn kennara um niðurstöðu hans í starfsmannaviðtölum. Þeir sem standa sig best að mati nemenda fá tímabundna hækkun á launaröðun sinni skv. sérstöku kerfi samstarfsnefndar kennara og MS. Fyrst og fremst eru niðurstöður úr þessum könnunum þó notaðar til þess að finna veikleika og styrkleika hvers og eins og í kjölfar þess er leitað leiða til þess að styrkja viðkomandi í sínu starfi.

STARFSMANNAKÖNNUN

Árlega er lögð fyrir starfsfólk könnun sem snýr að starfi þess, stjórnun og aðbúnaði. Unnið er úr niðurstöðum þessarar könnunar og tillögur og ábendingar sem þar koma fram eru notaðar til að bæta skólastarfið.

KÖNNUN Á VIÐHORFI STARFSFÓLKS TIL STJÓRNENDA

Árlega er lögð fyrir starfsfólk könnun sem snýr að viðhorfi starfsfólks til rektors, konrektors og kennslustjóra. Stjórnendur fá niðurstöður sendar og gera síðan, eftir atvikum, ráðstafanir til þess að bæta sig í starfi.

AÐRAR KANNANIR

Lagðar voru ýmsar smærri kannanir fyrir árið 2008. Þar á meðal voru nemendur á lokaárinu spurðir út í atriði sem þeir teldu helst til kosta og galla skólans. Niðurstöðum var safnað saman og sett upp áætlun um hvernig skólinn ætlaði að bregðast við þessum ábendingum nemenda. Skólinn hefur þegar brugðist við ýmsu sem þar var sett fram.

REKSTUR

Gerð er grein fyrir rekstri skólans í rekstraráætlun ár hvert. Rekstraráætlun tekur alltaf mið af fjárheimildum, stöðu höfuðstóls og stefnu skólans. Rekstur skólans hefur verið í þokkalegu jafnvægi frá árinu 2001 en heldur hefur þrengt að skólanum síðustu tvö árin. Ástæða þess er tvíþætt: Framlag til skólans á hvern ársnemanda er of lágt. Það þarf meira til í dag en áður til að sinna nemendum vel. Ekki hefur verið tekið tillit til þessa í fjárveitingum. Hin ástæðan er sú staðreynd að bæði árið 2007 og 2008 skilaði sér ekki áætlaður nemendafjöldi í próf og hefur skólinn þurft að endurgreiða ríkinu vegna þessa um 35 milljónir króna. Þetta er óviðunandi ástand þar sem alls ekki var hægt að sjá þetta fyrirfram og öll útgjöld og þjónusta skólans árið 2008 miðaðist við aðra nemendatölu. Útilokað er að sjá hvernig ríkisstofnun, sem gert er að halda sig innan 4% vikmarka frá fjárlögum, eigi að geta það þegar unnið er eftir kerfi sem þessu. Árið 2008 var því áfram gengið á höfðustól og í ársbyrjun 2009 var hann orðinn neikvæður um 3 milljónir króna.

		2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Tekjur									
Sértekjur		22.456.581	20.196.069	20.237.773	18.290.351	19.280.167	14.583.000	14.390.000	10.801.000
Markaðar tekjur		0	0	0	0	0	0	0	0
Aðrar rekstrartekjur		6.345.250	6.311.250	6.430.205	6.610.250	6.651.250	6.065.000	6.271.000	4.315.000
	Tekjur samtals	28.801.831	26.507.319	26.667.978	24.900.601	25.931.417	20.648.000	20.661.000	15.116.000
Gjöld									
Almennur rekstur		463.792.021	447.816.283	414.145.622	376.885.351	358.003.929	336.081.000	319.113.000	286.792.000
101 Almennur rekstur		463.792.021	447.816.283	414.145.622	376.885.351	358.003.929	336.081.000	319.113.000	286.792.000
	Gjöld samtals	463.792.021	447.816.283	414.145.622	376.885.351	358.003.929	336.081.000	319.113.000	286.792.000
Tekjur umfram gjöld		-434.990.190	-421.308.964	-387.477.644	-351.984.750	-332.072.512	-315.433.000	-298.452.000	-271.676.000
Framlag úr ríkissjóði		416.063.580	405.802.475	389.522.906	368.642.862	336.293.667	313.382.000	312.895.000	289.885.000
Niðurstaða ársins (- er tap)		-18.926.610	-15.506.489	2.045.262	16.658.112	4.221.155	-2.051.000	14.443.000	18.209.000
Höfuðstóll í upphafi árs		15.894.678	31.763.560	29.718.298	13.060.186	8.839.053	10.890.000	-3.553.000	-21.762.000
Breyting v/lokafjárlaga		0	0	0	0	0	0	0	0
Höfuðstóll í lok árs		-3.031.932	16.257.071	31.763.560	29.718.298	13.060.208	8.839.000	10.890.000	-3.553.000

MYND 5 REKSTRARSTAÐA MENNTASKÓLANS VIÐ SUND Í ÁRSLOK 2008. SAMANBURÐUR ER VIÐ ÁRIN 2001 TIL 2007.

Enn á ný er bent á að það þarf að svara þeirri spurningu hver á að greiða fyrir þá þjónustu sem skólar veita nemendum sem að lokum skilaði sér ekki til prófs. Allt skipulag, allar mannaráðningar og öll fjárfesting skólans miðast við skráða nemendur að hausti. Það er ekkert vit í því að halda núverandi fyrirkomulagi óbreyttu. Skaðsemi þess fyrir skólastarfið er veruleg. Reksturinn árið 2009 verður ákaflega erfiður ef takast á að halda endurskoðaða fjárhagsáætlun fyrir árið 2009 þar sem framlög til skólans voru skert um 14,7 milljónir króna árið 2008 vegna þess að ekki tókst að framleiða upp í áætlaðan fjölda ársnemenda. Þetta ástand er í raun algerlega óþolandi og er eingöngu rökstutt með „af því bara“ enda veit enginn hvaða reglur gilda hér um. Nánast á hverju ári hefur viðmiðum um nemendauppgjör verið breytt en aldrei hefur veri hirt um að kynna þær breytingar fyrir skólameisturum.

FESTA OG STUÐNINGUR

Vaxandi kröfur eru til skóla um að veita nemendum meiri stuðning og aukna þjónustu. Stoðsvið skólans hefur verið eftir undanfarin ár og ráðnir sérstakir verkefnastjórar til að halda utan um ákveðna þætti í skólastarfinu. Þá er námsráðgjöf við skólann vel skipulögð og þar er bæði sinnt persónulegri- sem námslegri ráðgjöf. Það er markmið skólans að það ríki festa í skólastarfinu og notendur og starfsfólk fái stuðning í sínu starfi.

FORELDRARÁÐ OG STUÐNINGUR VIÐ NEMENDUR

Á hverju ári eru yfir 10% nemenda greindir með sértæka námserfiðleika og þessir nemendur þurfa sérstaka aðstoð. Árið 2008 voru eins og árið áður haldin sérstök námskeið fyrir þennan hóp, boðið var upp á aðstoð við heimanám og stuðningskennslu í einstökum námsgreinum auk þeirrar þjónustu sem þeim var veitt á prófatíma. Einnig var unnið að þróunarverkefni sem styrkt var af Þróunarsjóði framhaldsskóla sem fjallar um stuðning við nemendur með dyslexíu og dyscalculus og er nú boðið upp á tvo sérstaka áfanga vegna þessa.

Í samræmi við ákvæði laga nr 92/2008 hafði skólinn frumkvæði að stofnun foreldraráðs við skólann og á haustönn 2008 var unnið að stofnun þess. Foreldraráðið var síðan formlega stofnað í janúar 2009 og hefur þegar tekið til starfa.

FORFALLAKENNSLA

Skólinn hefur frá haustinu 2007 boðið upp á forfallakennslu komi til fjarveru hjá kennurum. Skólaárið 2007-2008 var ráðinn kennari í fullt starf til að sinna þessu og var almenn ánægja meðal starfsfólks og nemenda með þessa tilhögum. Framhald var á þessu skólaárið 2008-2009 og gerði skólinn samning við tvo afbragðskennara um að þeir tækju að sér forfallakennslu í skólanum. Tilgangurinn er að draga úr losi í skólastarfinu og ná meiri samfelli í kennslunni þegar upp koma tilfallandi forföll kennara. Hefur þetta gefið afar góða raun. Sótt var um styrk til Menntamálaráðuneytis til þess að halda þessu tilraunastarfi áfram en hann fékkst ekki. Bindandi samningur er við báða kennarana sem tóku þetta starf að sér og rennur hann út vorið 2009. Ekki er gert ráð fyrir að framhald verði á þessu og er það miður.

SÍ- OG ENDURMENNTUN

Skólinn var árið 2008, eins og undanfarin ár, með sérstakan endurmenntunarstjóra, sem í samráði við stjórnendur, skipulagði námskeiðahald og aðra fræðslu fyrir starfsfólk skólans. Markmið þessa er að hafa ætíð eins vel menntað og fært starfsfólk og unnt er

og tryggja eðlilegt flæði upplýsinga og þekkingar til starfsfólks. Árið 2008 var áhersla lögð á fræðslu sem tengist þeim breytingum sem verið er að vinna að í MS.

SJÁLFSMAT

Skólinn hefur undanfarin ár verið að styrkja enn frekar sjálfsmatskerfi sitt. Gerð er grein fyrir sjálfsmatinu í skýrslu ár hvert sem birt er á netinu og send ráðuneytinu. Á árinu 2008 var áfram lögð áhersla á rannsóknir á eigin starfi (starfendarannsóknir) og byrjað á mælingum á sjálfsmati nemenda. Árið 2008 var gerð úttekt á sjálfsmati við Menntaskólanum við Sund að beiðni Menntamálaráðuneytis. Niðurstöður þeirrar úttektar eru afar jákvæðar. Um niðurstöður á sjálfsmatsaðferðum sem notaðar eru í Menntaskólanum við Sund segir m.a.: *"Menntaskólinn við Sund uppfyllir bæði viðmið ráðuneytisins um sjálfsmatsaðferðir og um framkvæmd sjálfsmatsins. Ráðuneytið fagnar þessum góðu niðurstöðum."*

Í greinargerð úttektaraðila sem ráðuneytið fékk til að framkvæma úttektina segir m.a. "Á fundi með kennurum kom í ljós mikil ánægja þeirra með sjálfsmatsferlið. Kennarafundir eru markvisst nýttir til að greina og ræða niðurstöður gagnaöflunar. Kennrarar nýta sér meir og meir sjálfsmatið til endurgerðar námskeiða. Þeir horfa í dag til þess að innleiða fleiri aðferðir til að auka enn fjölbreytni sjálfsmatsins, eins og jafningjamat, video upptökur úr kennslu og fleira. Sömu sögu er að segja af nemendum. Þeir eru ánægðir með aðkomu sína að sjálfsmatinu. Ef eitthvað hefðu þeir áhuga á enn frekari útvíkun greininga vegna sjálfsmatsins."

Þá segir einnig í greinargerð úttektaraðila: " *Sjálfsmatið tekur til allra helstu þátta í skólastarfinu og í stuttu máli má segja að staða sjálfsmats við skólann sé fullnægjandi og í mjög góðum farvegi. Vel er staðið að undirbúningi, markmiðssetningu, úrvinnslu og nýtingu á niðurstöðum. Sjálfsmatsskýrsla hefur verið gefin út og er opinber á heimasíðu skólans. Athygli vöktu öflugar starfendarannsóknir við skólann.*"

Ljóst er að notkun sjálfsmatsaðferða við Menntaskólanum við Sund hefur fest sig í sessi. Aðferðirnar eru þróðar og er sjálfsmatið eðlilegur þáttur í skólastarfinu sem notaður er til gagns fyrir nemendur og starfsfólk skólans.

VINNUUMHVERFISMÁL

Skólinn hefur sett sér stefnu í vinnuumhverfismálum. Í stefnu skólans segir svo:

„Menntaskólinn við Sund hefur þá stefnu að aðbúnaður og vinnuumhverfi starfsmanna og nemenda skólans sé ætíð með því besta sem þekkist. Skólinn leggur áherslu á að vinnuumhverfi skólans uppfylli ætíð þær reglur sem gilda hverju sinni um vinnuumhverfismál. Til þess að tryggja framkvæmd þessarar stefnu er ráðinn verkefnisstjóri um vinnuumhverfismál sem hefur sér til fulltyngis sérskipaða nefnd. Hlutverk þeirra er að vinna í nánu samstarfi við rektor skólans að vinnuumhverfismálum. Vinnuumhverfisstjóri skilar rektor árlega tillögum að aðgerðaáætlun í vinnuumhverfismálum.“ Árið 2008 var gerð aðgerðaáætlun í vinnuumhverfismálum og þar var eftirfarandi á dagskrá:

Öryggismál

Halda skal kynningu á öryggismálum á haustönn:

Halda skal kynningu á brunavörnum og flóttaleiðum ásamt viðbrögðum í fyrstu hjálp á skólaárinu.

Halda skal brunaæfingu með öllum starfsmönnum og nemendum skólans.

Fræða skal alla viðkomandi um staðsetningu helstu hjálpartækja s.s. sjúkrakassa og slökkvitækja.

Hollustumál

Vinna skal að endurbótum á vinnuaðstöðu nemenda.

Kanna áhrif af nýjum samningum um matarmál nemenda og aukinni fjölbreytni í mötuneyti þeirra.

Leita skal til nemenda um endurbætur á aðbúnaði þeirra og hollustuháttum.

Vinnuumhverfisstjóri hefur sér til stuðnings vinnuhóp sem er skipaður rektor, rekstrarstjóra MS og öryggistrúnaðarmanni auk vinnuumhverfisstjóra. Undir forystu hans var ákveðið að leggja ofuráherslu á öryggismálin. Útbúin var aðgerðaáætlun komi upp neyðarástand. Í samráði við slökkvilið höfuðborgarsvæðisins var unnin rýmingaráætlun. Farið var yfir öryggiskerfið í skólanum og voru brunaskynjarar lagfærðir eftir því sem þörf var á og kerfið var prófað gagnvart villuboðum. Gengið var frá kortum með öllum flóttaleiðum, staðsetningu brunaboða og slökkvitækja og skólinn gaf út handbók um öryggismál sem fylgir þessari skýrslu. Haldin var æfing í notkun slökkvitækja, fengin var fræðsla um brunavarnir og viðbrögð við eldsvoða og skipulögð var brunaæfing fyrir allan skólann sem haldin var í upphafi vorannar 2009 með aðstoð slökkviliðs höfuðborgarsvæðisins.

Unnið var að því að bæta hollustu í skólanum. Fundað var um úrval í mötuneyti nemenda og starfsfólks með það markmið að ætíð væri hægt að fá hollan og góðan mat. Þokast hefur í rétta átt á þessu sviði.

LOKAORD

Hér hefur verið gerð lauslega grein fyrir nokkrum þáttum í skólastarfinu árið 2008. Það eru miklar breytingar að verða á skólastarfi í Menntaskólanum við Sund og vinna að nýrri námskrá í samræmi við ákvæði laga nr.92/2008 gengur vel. Afar mikilvægt er að skólinn fái áframhaldandi stuðning Menntamálaráðuneytis til þess að halda þeiri vinnu áfram. Þá er það þyngra en tárum taki að þurfa að benda enn og aftur á þá staðreynd að enn hefur ekki verið staðið við loforð um endurnýjun húsnæðis skólans.

Um fjármálin er það að segja að gott skólastarf krefst mikillar vinnu allra hlutaðeigandi. Vinna kostar peninga!

Reykjavík 16. mars 2009

Fyrir hönd Menntaskólans við Sund,

Már Vilhjálmsson rektor